

NAJPOGOSTEJŠA VPRAŠANJA PRI LOČEVANJU ODPADKOV

Ali gre tetrapak med papirnate odpadke ali embalažo? Ali žarnica res spada med mešane odpadke? In kam že odvržem palčko za ušesa? Takšna vprašanja se nam porajajo vsak dan, ko stojimo pred košem za ločevanje in s smetjo v roki. V upanju, da bomo lahko poenostavili ločevanje odpadkov in s tem skrajšali čas stanja pred košem, bomo predstavili nekaj najpogostejših zmot.

1. Palčke za ušesa

Tako samoumevne v vsakdanjiku, da jih včasih sploh pozabimo reciklirati. Največkrat jih zalučamo med mešane odpadke kar v koš v kopalnici. A če pozorno pogledamo, bomo videli, da je palčka sestavljena iz dveh surovin. To je plastična palčka in bombažna kapica. In ker se plastika pri procesu reciklaže predhodno spere z vodo tako tudi odstrani bombažno kapico, ki je občutljiva na vodo. Zato palčke za ušesa spadajo v koš za plastiko oz. po novem v koš za embalažo.

Opomba: v drogerijah se sedaj pojavljajo tudi 100 % razgradljive palčke za ušesa, pri katerih plastični del je sedaj iz slojev tankega papirja. Takšna palčka je popolnoma razgradljiva (popolnoma preverjeno) in jo lahko zavržemo med biološke odpadke.

2. Higijenski vložki, otroške plenice

Naj bi bili naravni in koži prijazni, glede na njihov namen. Zato nas večina zmotno misli, da kot odpadki spadajo v koš za biološke odpadke. Tako plenice, kot tudi higijenski vložki so danes za voljo zaščite in udobja vse prej kot naravni. Sestavljeni so iz slojev umetnih mrežic, vpojnih gelov, plastičnih krilc, raztegljivih trakov, ježkov, itd. Zaradi takšne mešanice spadajo uporabljene plenice in vložki med mešane komunalne odpadke.

3. Cigaretne ogorki

Čeprav so cigarette ogorki razgradljivi, le ti NE spadajo med biološke odpadke. Ti ogorki namreč še zmeraj vsebujejo strupe, kateri bi pri kompostiranju pristali na našem vrtu in posledično seveda na našem paradižniku. Zato ogorke, če že moramo, zavržemo v zabojnik za mešane odpadke.

Če cigarette ogorke namočimo v vodo, dobimo pesticid. Če ga poškropimo po rastlinah, ga le te ne bodo absorbirale in ga je z rastlin enostavno splakniti z vodo.

4. Papirnati robčki, papirnate brisače, serviete, toaletni papir, vata

Je že res, da so vsi zgoraj naštetih v osnovi iz iste primarne surovine, kot je papir (to je celuloza), pa vendarle vsi tovrstni odpadki NE sodijo med papir, temveč med biološke odpadke, saj so vsi razgradljivi. Žepni robec na primer potrebuje za razgradnjo le en deževen dan ali še manj.

5. Tetrapak

Je že res, da je tetrapak v 75% sestavljen iz papirja, ampak vsebuje tudi polietilen (20%) in aluminij (5%). Prav zaradi tega je postopek reciklaže tetrapaka drugačen kot pri papirju. Odpadna embalaža sokov, mleka, omak zatorej spada v zabojnik za embalažo.

6. Celofan

Celofan je množično uporabljen material tako v »darilni« kot tudi v prehrambeni industriji, saj je neprepusten za vlago, bakterije in maščobo. Nekoč pridobljen iz celuloze, je danes zaradi cenejših alternativ večinoma sestavljen iz plastike (LDPE 4), zato le ta spada v zabojnik za plastiko oz. odpadno embalažo.

7. Jajčne lupine

Narava je poskrbela, da vse kar da, tudi vzame nazaj. Jajčne lupine, ki na videz delujejo kot trd oklep, so popolnoma razgradljive in za kompost koristne, saj so zgrajene iz 95-97% mineralov kalcijevega karbonata (soda), ki se ga tudi sicer dodaja v kompostnik. Ta bi tudi naj odganjal nekatere škodljivce od vašega kompostnika.

8. Olupki citrusov

Po nekaterih navedbah naj lupine citrusov (pomaranče, limone, itd.) ne bi dajali med biološke odpadke, ki so namenjeni za kompostnik, ker bi naj zavirali proces razgradnje in celo preveč zakisali kompost. Izkušnje ljudi pa kažejo ravno nasprotno. Odpadki citrusov razgradnjo še pospešijo in so zelo primerni za kompostnik, saj rastline imajo raje rahlo kislo zemljo.

9. Neuporabna zdravila

Neporabljena zdravila ali tista, ki jim je potekel rok uporabe, so nevarna zdravila. Nevarna so tudi če jih ne zaužijemo. Namreč velikokrat jih ne da bi razmišljali zavržemo kar v koš za mešane odpadke. In tu je težava, saj se aktivnost učinkovin v zdravilih velikokrat ohrani tudi po tem, ko je zdravilo staro ali za nas neuporabno. Učinkovine nato pronicaajo v zemljo in tako zastrupljajo našo prst, vodo in posledično tudi naša telesa. Zato stara in neporabljena zdravila spadajo med nevarne odpadke.

10. Ogledalo, porcelan

Ogledalo, keramika ali porcelan so enako krhka kot steklo. Prav zaradi tega nas večina zmotno misli, da takšni odpadki spadajo v ta zabojnik. Zgoraj naštetih vsebujejo številne primesi in jih je zaradi tega težje reciklirati. Zato ti odpadki spadajo v zabojnik za mešane odpadke.

11. Prazna embalaža lakov za lase, sprejev, barv

Laki za lase, sprej deodoranti, barve pod pritiskom in ostali aerosoli so nepravilno odvrženi zelo nevarni odpadki. Kljub temu da so prazni, so že zmeraj pod pritiskom in lahko ob določenih pogojih (npr. izpostavljenost visoki temperaturi) povročijo eksplozijo, zastrupitev ali celo požar. Zato ti odpadki spadajo med nevarne odpadke.

12. Žarnica

Danes je v uporabi mnogo vrst svetilk in žarnic, ki zaradi funkcionalnosti vsebujejo različne pline in elemente kot so merkurij, kalcijev fosfat, aluminij, živo srebro,... Lahko bi sklepali, da zaradi tega neuporabne svetilke spadajo med nevarne odpadke ali celo med steklo. Pa vendarle je možno sijalke in žarnice reciklirati, varčne sijalke celo v 95%, zato tovrstni odpadki spadajo med OEEO (odpadno električno in elektronsko opremo).

Kaj pa vse ostalo?

aluminijasta posoda	kovinski odpadki
audio in video kasete	mešani odpadki
britvica	mešani odpadki
čevlji	mešani odpadki
darilna vrečka (plastificirana)	mešani odpadki
dežnik	mešani odpadki

gnojila	nevarni odpadki
kabli	kovinski odpadki
kemični svinčnik	mešani odpadki
keramična posoda, okraski	mešani odpadki
keramične ploščice	gradbeni odpadki
klimatske naprave	OEE0
kolo	kosovni odpadki
krzno	mešani odpadki
lastenci	kosovni odpadki
lepilo	nevarni odpadki
lonec	kovinski odpadki
mačji pesek	mešani odpadki
obešalnik za obleke	mešani odpadki
okensko steklo	mešani odpadki
papir za peko	mešani odpadki
pesticidi	nevarni odpadki
pleksi steklo	mešani odpadki
pluta	mešani odpadki
pohištvo	kosovni odpadki
preproga	kosovni odpadki
radiator	kovinski odpadki
razkužilo	nevarni odpadki
razredčilo	nevarni odpadki
smola	nevarni odpadki
smučarski čevlji	kosovni odpadki
smuči	kosovni odpadki
stiropor	mešani odpadki
strup	nevarni odpadki
tapete	mešani odpadki
tekstil	mešani odpadki
termometer	nevarni odpadki
topila	nevarni odpadki

usnje	mešani odpadki
vosek	mešani odpadki
vrečka od sesalca	mešani odpadki
vžigalniki	mešani odpadki
žagovina	biološki odpadki
žebelj	kovinski odpadki
žica	kovinski odpadki
žvečilke	mešani odpadki